

27 Δεκεμβρίου, 1996

[ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΗΣ (ΑΡ. 2),

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 610/95)

*Πρόσφυγες — Προσφυγική ταυτότητα — Αντικατάσταση — Έρευνα
προς επαναπιστοποίηση — Μόνιμη κατοικία — Απαιτείται υπό την
έννοια της συνήθους διαμονής — Περιστάσεις αυθαιρεσίας της μη
επανεκδόσης απωλεσθείσας ταυτότητας στην κριθείσα περίπτωση.*

5

Ο αιτητής προσέφυγε κατά της απόρριψης αιτήματός του για αντι-
κατάσταση της προσφυγικής ταυτότητάς του που είχε καταστραφεί.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση,
αποφάσισε ότι:

10

Εδώ μόνιμη κατοικία σημαίνει συνήθης διαμονή: βλ. *Χατζηπανα-
γή ν. Δημοκρατίας*. Το μόνο από τα περισυλλεγέντα στοιχεία που
έτεινε στην ουσία να διαφωτίσει αναφορικά με αυτό ήταν η βεβαίωση
την οποία εξασφάλισε η αρμόδια αρχή ότι πράγματι ο αιτητής, όπως
ο ίδιος προέβαλλε, είχε τη μόνιμη κατοικία του στη Μια Μηλιά. Αυτή
την βεβαίωση η αρμόδια αρχή την παραγνώρισε εντελώς ή απορρί-
πτοντάς την, δεν έδωσε αναφορικά με αυτό καμιά εξήγηση. Όπως άλ-
λωστε δεν έδωσε εξήγηση ως προς το τι ήταν εκείνο που οδήγησε στην
άποψη ότι ο αιτητής δεν ήταν μόνιμος κάτοικος της Μιας Μηλιάς. Η
προσβαλλόμενη απόφαση όχι μόνο στερείται αιτιολογίας αλλά και
μοιάζει αυθαίρετη.

15

20

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Θεοδούλου ν. Δημοκρατίας (1992) 3 Α.Α.Δ. 466,

5 Χατζηπαναγή ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 1079.

Προσφυγή.

10 Προσφυγή εναντίον της απόρριψης του αιτήματος του Αιτητή για αντικατάσταση της καταστραφείσας προσφυγικής του ταυτότητας.

Τ. Άνιφτου, για τον Αιτητή.

15 Α. Χριστοφόρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

20 ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ.: Ο αιτητής προσβάλλει την απόφαση της αρμόδιας αρχής, ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1995, με την οποία απορρίφθηκε αίτημά του για αντικατάσταση της καταστραφείσας προσφυγικής ταυτότητάς του.

25 Τα γεγονότα είναι απλά και θα προσπαθήσω να τα εκθέσω με συντομία. Ο αιτητής κατάγεται από το Παλιομέτοχο. Το 1968 αποφοίτησε από την Παιδαγωγική Ακαδημία και ακολούθως υπηρέτησε για ένα χρόνο στην Εθνική Φρουρά. Κατόπιν διορίστηκε δημοδιδάσκαλος. Η τελευταία τοποθέτησή του πριν από την Τουρκική εισβολή ήταν στον Τράχωνα. Τον Φεβρουάριο του 1974 έδωσαν με τη νυν σύζυγό του αμοιβαία υπόσχεση γάμου. Εκείνη καταγόταν και είχε τη μόνιμη κατοικία της στη Μια Μηλιά. Είναι η θέση του αιτητή ότι μετά την εν λόγω εξέλιξη απέκτησε ως μόνιμη κατοικία τη Μια Μηλιά και τη διατήρησε μέχρι τον εκτοπισμό του

30 συνεπεία της Τουρκικής εισβολής, διαμένοντας με τη μέλλουσα σύζυγό του στην οικία της στη Μια Μηλιά όπου επίσης διέμενε η μητέρα της. Ας σημειωθεί ότι ο πατέρας της είχε αποβιώσει. Νυμφεύτηκαν τον Σεπτέμβριο του 1974 και εν συνεχεία μετέβησαν στις Ηνωμένες Πολιτείες για σπουδές. Ο αιτητής διαμένει τώρα εκεί

40 απασχολούμενος ως καθηγητής Πανεπιστημίου.

Σε κάποιο στάδιο κατά το 1974, λίγο μετά τον εκτοπισμό, χορηγήθηκε στον αιτητή η προσφυγική ταυτότητα με αρ. 07623. Κατά το 1989 η εν λόγω ταυτότητα καταστράφηκε από φωτιά σε σο-

βαρό τροχαίο ατύχημα στις Ηνωμένες Πολιτείες. Στις 16 Ιανουαρίου 1995 ο αιτητής αποτάθηκε για αντικατάστασή της.

Το αίτημα εξετάστηκε προκαταρκτικά από την Επιτροπή Εξετάσεως Προσφυγικής Ιδιότητας Αιτητών Ειδικών Περιπτώσεων κατόπιν που διενεργήθηκε προς τούτο έρευνα από την οποία προέκυψαν διάφορα στοιχεία. Το πρώτο ήταν ότι τόσο ο αιτητής όσο και η τότε μνηστή του δεν ήταν καταχωρημένοι ως ψηφοφόροι στους εκλογικούς καταλόγους της Μιας Μηλιάς για τα έτη 1972-1973. Αλλά βέβαια, ο αιτητής καμιά σχέση δεν είχε με τη Μια Μηλιά κατά εκείνη την περίοδο. Το δεύτερο ήταν ότι οι κάρτες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των δύο δεν υπήρχαν. Αντιλαμβάνομαι να εννοείτο με αυτό ότι δεν κατέστη δυνατό να εντοπιστούν. Αλλά αυτό δεν έχει σημασία ενόψει της μη αμφισβήτησης της υπηρεσίας και τοποθέτησης του αιτητή κατά τον χρόνο που ενδιαφέρει. Το τρίτο αφορούσε τη σύζυγό του όχι τον ίδιο και είναι εντελώς άσχετο. Το τέταρτο αφορούσε λεπτομέρειες της υπηρεσίας και τοποθέτησής του. Το πέμπτο αφορούσε προηγούμενη διαμονή του αιτητή στη Λευκωσία και είναι προδήλως άσχετο. Το έκτο ήταν η βεβαίωση από εκτοπισμένους κατοίκους της Μιας Μηλιάς - περιλαμβανομένου και του Κοινοτάρχη - ότι ο αιτητής προ της εισβολής διέμενε με τη μνηστή του στη Μια Μηλιά. Αναφέρονται σχετικά τα εξής:

“..... ο αιτητής από τον καιρό που αρραβωνιάστηκε μέχρι την εισβολή διέμενε με την αρραβωνιαστικιά του στη Μια Μηλιά.....”.

Το τελευταίο ήταν ότι οι γονείς του αιτητή δεν ήταν εκτοπισμένοι ενώ η πενθερά του ήταν και στην προσφυγική ταυτότητά της αναγραφόταν και το όνομα της κόρης της, ήτοι, της συζύγου του αιτητή.

Αφού λοιπόν συγκεντρώθηκαν τα αναφερθέντα στοιχεία, το θέμα τέθηκε για εξέταση στην αναφερθείσα Επιτροπή. Κι αυτό μέσα στο πλαίσιο “ελέγχου προς επαλήθευση ή επαναπιστοποίηση της προσφυγικής ιδιότητας των κατόχων προγενέστερα εκδοθεισών ταυτοτήτων” όπως και στην περίπτωση της υπόθεσης *Θεοδούλου ν. Δημοκρατίας* (1992) 3 Α.Α.Δ. 466. Η Επιτροπή στις 17 Μαρτίου 1995 κατέληξε ότι ο αιτητής δεν ήταν εκτοπισθείς ενώ η σύζυγός του ήταν. Το σχετικό μέρος του πρακτικού έχει ως εξής:

“Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τους ισχυρισμούς του αιτητή και τα αποτελέσματα της έρευνας, δεν ικανοποιήθηκε ότι η μό-

νιμη κατοικία του αιτητή πριν και μέχρι την εισβολή ήταν στη Μια Μηλιά και ως εκ τούτου θεώρησε ως εκτοπισθείσα μόνο τη σύζυγό του.”

- 5 Η αρμόδια αρχή, με επιστολή ημερομηνίας 23 Μαρτίου 1995 προς τον αιτητή, απέρριψε το αίτημά του. Το κείμενο σε ό,τι ενδιαφέρει έχει ως εξής:

10 “Η αίτησή σας που υποβλήθηκε στο Γραφείο μας γι’ αντικατάσταση της προσφυγικής σας ταυτότητας με αρ. 07623, Δ.Τ. 402016, μελετήθηκε προσεχτικά και λυπούμαι να σας πληροφορήσω ότι δεν κατέστη δυνατό να εγκριθεί. Η πιο πάνω απόφαση βασίζεται στο γεγονός ότι η συνήθης διαμονή σας πριν και
15 μέχρι την τουρκική εισβολή δεν ήταν οποιαδήποτε τουρκοκρατούμενη περιοχή.”

20 Θεώρησε λοιπόν η αρμόδια αρχή ότι η συνήθης διαμονή του αιτητή “πριν και μέχρι την Τουρκική εισβολή δεν ήταν οποιαδήποτε τουρκοκρατούμενη περιοχή”. Λαμβάνω όμως δικαστική γνώση του ότι η Μια Μηλιά ευρίσκεται στην υπό των Τουρκικών στρατευμάτων κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου. Οπότε, ό,τι απομένει είναι το κατά πόσο ο αιτητής είχε κατά τον χρόνο που ενδιαφέρει τη μόνιμη κατοικία του στη Μια Μηλιά. Εδώ μόνιμη κατοικία σημαίνει συνήθης διαμονή: βλ. *Χατζηπαναγή ν. Δημοκρατίας* (1989)
25 3 Α.Α.Δ. 1079. Το μόνο από τα περισυλλεγμένα στοιχεία που έτεινε στην ουσία να διαφωτίσει αναφορικά με αυτό ήταν η βεβαίωση την οποία εξασφάλισε η αρμόδια αρχή ότι πράγματι ο αιτητής, όπως ο ίδιος προέβαλλε, είχε τη μόνιμη κατοικία του στη Μια Μηλιά. Αυτή την βεβαίωση η αρμόδια αρχή την παραγνώρισε εντελώς. Ή, απορρίπτοντας την, δεν έδωσε αναφορικά με αυτό καμιά
30 εξήγηση. Όπως άλλωστε δεν έδωσε εξήγηση ως προς το τι ήταν εκείνο που οδήγησε στην άποψη ότι ο αιτητής δεν ήταν μόνιμος κάτοικος της Μίας Μηλιάς. Η προσβαλλόμενη απόφαση όχι μόνο στερείται αιτιολογίας αλλά και μοιάζει αυθαίρετη. Και πρέπει να
35 ακυρωθεί.

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα. Η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται στην ολότητά της βάσει του Άρθρου 146.4(β) του Συντάγματος. Τα έξοδα να υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται με έξοδα.